യോഗവാസിഷ്ഠഃ/പ്രകരണമ് 3✓
(ഉത്പത്തിപ്രകരണമ്)/സർഗഃ 53✓

ശ്രീവസിഷ്ഠ ഉവാച .
അഥ ലബ്ധ-വരാ ദേഹേ-നാനേ-നൈവ മഹീ-പതിം .
പതി-മാപ്തും പ്രയാ+ത്യേഷാ നഭോ-മാർഗേണ വിഷ്ടപം .. 1

ഇതി സം(ഞ്)ചി+ന്ത്യ സാന+ന്ദ-മു+ദ്ദാമ-മകര+ധ്വജാ .
പു+പ്ലുവേ പേലവാ-കാരാ പ+ക്ഷി-ണീവ നഭ+സ്തലേ .. 2

കുമാരീം(ൻ) ത+ത്ര സാ+പ്രാപ(ജ്)-
ജ്ഞപ്+ത്യൈവ+പ്രഹിതാം ഹിതാമ് .
സ്വസം(ങ്)ക+ല്പ-മഹാ-ദർശാഥ്.പുരതോ നിർഗതാ-മിവ .. 3

കുമാ+ര്യുവാച .

ദുഹിതാസ്മി സഖി+ജ്ഞപ്തേഃ(സ്) സ്വാഗതം(ൻ) ത്വേ്സ്തു സു+ന്ദരി .
പ്രതീ+ക്ഷ-മാണാ+ ത്വാമേവ+ സ്ഥിതാ+സ്മീഹ നഭഃ(ഫ്)പഥി .. 4

ലീലോവാച .
ദേവി ഭർതുഃ(സ്) സമീപം മാം(ൻ) നയ നീരജ-ലോചനേ .
മഹതാം(ൻ) ദർശനം(യ്) യസ്മാ+ന്ന കദാചന നിഷ്-ഫലമ് .. 5

ശ്രീവസിഷ്ഠ ഉവാച .
ഏഹി ത+ത്രൈവ ഗ+ച്ഛാവ ഇ+ത്യു+ക്ത്വാ സാ കുമാരികാ .
പുരസ്-ത+സ്യാഃ(സ്) സ്ഥിതാ+ വ്യോമ്നി മാർഗ-ദർശന-തത്പരാ .. 6

തതസ്-തദനു-യാതാ സാ+ പ്രാപ കോടര-മംബരം .
നിർമലം(ങ്) കര-മാലാ+ഗ്രം(യ്) യഥാ ല+ക്ഷണ-ലേഖികാ .. 7

മേഘ-മാർഗ-മഥോ+ല്ലങ്ങ്+ഘ്യ വാതസ്-ക+ന്ധാ+ന്തരേ ഗതാ .
സൂര്യ-മാർഗാ-ദഭി-ഗതാ താരാ-മാർഗ-മതീ+ത്യ ച .. 8

വാ+യ്വി+ന്ദ്ര-സുര-സി+ദ്ധാനാം(ൽ) ലോകാ-നു+ല്ലങ്ഘ്യ ലാഘവാത് .
ബ്രഹ്മ-വിഷ്ണു-മഹേ-ശാനാം/ പ്രാപ+ ബ്ര+ഹ്മാ+ണ്ഡ-ഖർപരം .. 9

ഹിമ-ശൈ+ത്യം(യ്) യഥാ+ന്ത+സ്ഥം(ങ്)-
കുംഭ്വേ്ഭി+ന്നേ ബഹിർ/ഭവേത് .
തഥാ സ+ങ്ക+ല്പ-സി+ദ്ധാ സാ+ബ്ര+ഹ്മാ+ണ്ഡാ+ന്നിർഗതാ ബഹിഃ .. 10

സ്വ-ചി+ത്ത-മാ+ത്ര-ദേഹൈഷാ+ സ്വസം(ങ്)ക+ല്പ+സ്വഭാ-വജം .
അ+ന്ത-രേവാനു-ഭവതി കിലൈവം(ൻ) നാമ വി+ഭ്രമം .. 11

ബ്ര+ഹ്മാദി+സ്ഥാന-മാ+ക്ര+മ്യ+പ്രാപ്യ+ബ്ര+ഹ്മാ+ണ്ഡ+ഖർപരം.
തതോ+ബ്ര+ഹ്മാ+ണ്ഡ-പാര+സ്ഥാ ജലാ+ദ്യാവ-രണാ-നി ച .. 12

സമു+ല്ലങ്ഘ്യ പുരഃ(ഫ്) പ്രാപ മഹാചിദ്/ഗഗനാ+ന്തരം .
അദൃഷ്ട-പാര-പ+ര്യ+ന്ത/മതി-വേഗേന ധാവതാ .
സർവതോ ഗരുഡേ-നാപി ക+ല്പ-കോടി-ശതൈ-രപി .. 13

ത+ത്ര+ബ്ര+ഹ്മാ+ണ്ഡ-ല+ക്ഷാണി സ+ന്ത്യ-സം(ങ്)ഖ്യാനി ഭൂരിശഃ .
താ(നി-അ+ന്യോ+ന്യ)മദൃഷ്ടാനി ഫലാനീവ മഹാവനേ .. 14

ത+ത്രൈക+സ്മിൻ/പുരഃ(സ്)സംസ്ഥേ വിതതാ-വരണാ+ന്വിതേ .
വേധ-യി+ത്വാ വിവേ-ശാ+ന്തർ/ബദരം(ങ്) കൃമികോ യഥാ .. 15

പുനർ/ബ്ര+ഹ്മേ+ന്ദ്ര-വിഷ്+ണ്വാദി-ലോകാ-നു+ല്ലങ്ഘ്യ ഭാ+സ്വരാൻ .
ത+ന്മഹീ-മ+ണ്ഡലം ശ്രീമഥ്. പ്രാപ താരാ-പഥാ-ദധഃ .. 16

ത+ത്ര ത+ന്മ+ണ്ഡലം പ്രാപ്യ തഥ്-പുരം(ൻ) ത+ച്ച മ+ണ്ഡപം .
പ്രവി+ശ്യ പുഷ്പ-ഗുപ്-ത+സ്യ ശവ+സ്യ നികടേ+ സ്ഥിതാ .. 17

ഏതസ്മി+ന്ന+ന്തരേ സാച നദ-ദർശ/ കുമാരികാം .
മായാമിവ പരി+ജ്ഞാതാ+ ക്വാപി യാതാം(വ്) വരാനനാ .. 18

മുഖ-മാലോക്യ സാ ത+സ്യ+സ്വഭർതുഃ(ശ്) ശവ-രൂപിണഃ .
ഇദം/ ബു+ദ്ധ-വതീ സ+ത്യം/ പ്രതി-ഭാവ-ശതഃ(സ്) സ്വതഃ .. 19

അയം സ ഭർതാ/ സം(ങ്)ഗ്രാമേ നിഹതോ മമ സി+ന്ധുനാ .
വീര-ലോകാ-നിമാൻ/പ്രാ+പ്യ+ ക്ഷണം/ ശേതേ യഥാ-സുഖമ് .. 20

അഹം(ൻ) ദേവ്യാഃ(ഫ്) പ്രസാദേന സശരീ-രൈവമീ-ദൃശം.
ഇഹ+പ്രാപ്ത-വതീ ധ+ന്യാ മഥ്.സമാ നാ+സ്തി കാചന .. 21

ഇതി സം(ഞ്)ചി+ന്ത്യ സാ, ഹ+സ്തേ ഗൃഹീ+ത്വാ ചാരു ചാമരം
വീജയാ-മാസ ച+ന്ദ്രേണ+ദ്യീരിവാ-വനി-മ+ണ്ഡലമ് .. 22

പ്രബുദ്ധലീലോവാച .
തേ ഭൃത്യാസ്-താ+ശ്ച വൈ ദാ+സ്യഃ(സ്) സ രാജാ ച+പ്രബു+ദ്ധവാൻ .
വ+ക്ഷ്യ+ന്തി വദതാം(ൻ) ദേവി കിം(ങ്) കയൈവ കഥം(ൻ) ധിയാ .. 23

ശ്രീദേ+വ്യുവാച .
സ രാജാ/ സാ ച തേ ഭൃത്യാഃ(സ്) സർവ ഏവ പരസ്പരം .
ചിദാ-കാശൈ-കതാ-വേശാ-ദാവ-യോശ്ച+ പ്രഭാവതഃ .. 24

മഹാചിഥ്.പ്രതിഭാ-സ+ത്വാ+ന്മഹാ-നിയതി-നി+ശ്ചയാത് .
അ+ന്യോ+ന്യ-മേവ-പ+ശ്യ+ന്തി
മിഥഃ(സ്) സംപ്രതി-ബിംബി-താത് .. 25

ഇയം മേ സഹജാ ഭാ+ര്യാ മമേയം സഹജാ സഖീ .
മമേയം സഹജാ രാ+ജ്ഞീ ഭൃ+ത്യോ∫യം സഹജോ മമ .. 26

കേവലം(ൻ) ത്വമഹം സാ ച യഥാ-വൃ+ത്തമ-ഖണ്ഡിതം .
ജ്ഞാ+സ്യാമ ഇദ-മാ+ശ്ചര്യം(ൻ) നതു ക+ശ്ചി-ദപീ-തരഃ .. 27

പ്രബു-ദ്ധ-ലീലോവാച .
അമുനൈവ ശരീരേണ കിമർഥം(ൻ) ന ഗതാ പതിം .
ഏഷാ വരേണ സംപ്രാപ്താ ലീലാ ലലിത-വാദിനീ .. 28

ശ്രീദേ+വ്യുവാച .
അ+പ്ര-ബു+ദ്ധ-ധിയഃ(സ്) സി+ദ്ധ-ലോകാൻ/പു+ണ്യ-വശോദി-താൻ .
ന സമർഥാഃ(സ്)സ്വ-ദേഹേന+
പ്രാപ്തും(ഞ്) ഛായാ ഇവാ-തപാൻ .. 29

ആദി+സർഗേ ച നിയതിഃ(സ്) സ്ഥാപി-തേതി+പ്രബോധിഭിഃ .
യഥാ സ+ത്യമ-ലീകേന ന മില+ത്യേവ കിംചന .. 30

യാവ+ദ്വേതാല-സ+ങ്ക+ല്പോ ബാല+സ്യ കില വി+ദ്യതേ .
നിർ/വേതാല-ധിയസ്-താവ-ദുദയസ്-ത+സ്യ കഃ(ഖ്) കഥമ് .. 31

അവിവേക+ജ്വരോഷ്-ണ+ത്വം വിദ്യതേ യാവ-ദാ+ത്മനി .
താവ+ദ്വിവേക-ശീതാംശു-ശൈ+ത്യം(ങ്) കുത ഉദേ+ത്യലം .. 32

അഹം പൃ(ഥ്വി-ആ)ദി-ദേഹഃ(ഖ്) ഖേ ഗതിർ/നാസ്തി മമോ+ത്തമാ .
ഇതി-നി+ശ്ചയ-വാ+ന്യോ∫+ന്തഃ(ഖ്)-
കഥം/ സ്യാഥ്.സോ∫+ന്യ-നി+ശ്ചയഃ.. 33

അതോ+ജ്ഞാന-വിവേകേന പു+ണ്യേ-നാഥ വരേണ ച .
പു+ണ്യ-ദേഹേന ഗ+ച്ഛ+ന്തി പരം(ൽ) ലോക-മനേന തു .. 34

ശുഷ്ക-പർണം(ങ്) കിലാങ്-ഗാരേ ഏത-ദേവാശു ദ+ഹ്യതേ .
അയം(ൻ) ദേഹ-മഹം(ൻ)ദേഹഃ(ഫ്) പ്രാപ്ത ഏവ വിശീ+ര്യതേ .. 35

ഏതാവ-ദേവ ഭവതി വര-ശാപ-വിജൃം/ഭിതൈഃ .
യഥാ സം(ഞ്)ചി+ന്ത്യ ഏവാഹം(ൻ) തഥാ+സ്മൃത ഇതി+സ്മൃതിഃ .. 36

യഃ(സ്) സർപ+ പ്ര+ത്യയോ ര+ജ്ജ്വാം സ കഥം സർപ-കാ+ര്യകൃത് .
ആ+ത്മ+ന്യേവ ഹി യോ നാസ്തി തസ്യ കാ കാ+ര്യ-കാരിതാ .. 37

യസ്ത്വേത+ന്മൃത ഇ+ത്യേവ മി+ഥ്യാ സമനു-ഭൂയതേ .
പ്രാഗ+ഭ്യാ-സസ്യ പുഷ്ടസ്യ നാമൈ-തഥ്.പ്രവി-ജൃംഭതേ .. 38

സ്വാനു-ഭൂതേ ജഗ+ജ്ജാലേ സുഗമാ സംസ്മൃതി+ഭ്രമാഃ .
നാ+ന്യ-സ+ങ്ക+ല്പിതോ നാമ സർഗാ+ദ്യ+ഭ്യാസ ഈദൃശഃ .. 39

Meter Geeti d1d2
അ+ന്ത-രനു-ഭൂയ-മാനാഃ(സ്)-
സംസൃ-തയോ ബാ+ഹ്യ-ഭൂത-ജാലാ-നാമ് .
അവിദിത-വേ+ദ്യ-ദൃശാ-മപി
ദൂരേ പുംസാ-മിവൈ+ന്ദവം ബിംബമ് .. 40

ഇ+ത്യാർഷേ+ ശ്രീവാസിഷ്ഠമഹാരാമായണേ മോക്ഷോപായേ
ഉഥ്.പത്തിപ്രകരണേ ലീലോ സംസൃതി-വിദിത-വേ+ദ്യം(ൻ) നാമ+ ത്രി-
പ+ഞ്ചാശഃ(സ്) സർഗഃ .. 53 ..
ഓം
****
CHECKED BY GURU P.R.IYER
20.9.2023